

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-79/25-V
Датум: 11. децембар 2025. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

12 DEC 2025

Примљено

Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
I		50-90		

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 119. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца,

- Предлог одлуке о доношењу Програма Информације се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о доношењу Програма Информације се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је др Јелену Павић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Заменик Градоначелника,
Дејан Ружић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-79/25-V

Датум: 11. децембар 2025. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), на седници одржаној дана, 11. децембра 2025.године, доноси

З А К Л Ј У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се др Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Дејан Ружић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности
Број: XXV- 1025/25
Датум: 10. децембар 2025. године
К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКОМ ВЕЋУ
-председнику-

Градска управа за друштвене делатности припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др закон), чланом 68. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја четврта Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 37/21-пречишћен текст и 14/23) и упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

- Нацрт одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца

Нацрт одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се-Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца припремљен је у складу са одредбама:

1. члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19),
2. члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) и
3. одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 14/24, 15/24 и 9/25).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се-Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се др Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

ВД НАЧЕЛНИКА,

Тамара Јовановић, с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), на седници одржаној дана _____ 2025. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
ИНФОРМИШИ СЕ, ЗАШТИТИ СЕ - ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ЕДУКАЦИЈЕ О ХПВ
ИНФЕКЦИЈИ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА**

I Доноси се Програм Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2026. године, представља програм из области јавног здравља и саставни је део ове одлуке.

II Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

III Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Крагујевца“.

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о доношењу Програма Информиши се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, којим се уређује спровођење активности које су усмерене на подизање свести, јачање здравствене информисаности и повећање обухвата вакцинацијом.

Активности ће се спроводити кроз предавања, радионице, интерактивне презентације и јавне трибине прилагођене циљним групама (ученици, родитељи, наставници и шира јавност).

Општи циљ Програма: Сагледати епидемиолошке карактеристике ХПВ инфекција у популацији жена на територији града Крагујевца, идентификовати најзаступљеније генотипове и њихову усклађеност са типовима обухваћеним вакцинама, кроз резултате истраживања унапредити јавноздравствене мере, програм имунизације и ниво здравствене информисаности становништва.

Специфични циљеви Програма:

- Утврдити годишњу и укупну преваленцију ХПВ инфекција, са приказом расподеле по старосним групама и заступљеним генотиповима.

- Одредити заступљеност високоризичних и нискоризичних типова ХПВ-а, са посебним освртом на присуство генотипова укључених у деветовалентну вакцину (Gardasil 9®),
- Креирати базу за континуирано праћење циркулишућих ХПВ типова на територији Града Крагујевца и израдити сажет извештај са препорукама за здравствене и образовне институције у циљу унапређења програма вакцинације и скрининга,
- Подићи ниво информисаности становништва, посебно младих, о ХПВ инфекцијама, њиховој превенцији и значају имунизације, путем организованих здравствено-васпитних активности и директне комуникације са грађанима,
- Успоставити трајну сарадњу између здравствених установа, образовних институција и локалне самоуправе у циљу интеграције вакцинације и превентивних програма у редовне школске активности и јавноздравствене планове.

Средства за реализацију Програма Информације се, заштити се - Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца у износу од 750.000,00 динара планирана су Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026.годину („Службени лист града Крагујевца“, број 24/25), на Разделу 6- Градска управа за друштвене делатности, Програмска класификација 1801- Програм 12- Здравствена заштита, ПА/П 0003- Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, Функција 740 – Услуге јавног здравства, број апропријације 94, Економска класификација 424 – Остале специјализоване услуге, у износу од 6.000.000,00 динара.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2025. године

ПРЕДСЕДНИК,

Ивица Момчиловић

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за финансије и јавне набавке
Број: 145/25-XXVI-03
Датум: 08.12.2025. године
Крагујевац

Градска управа за друштвене делатности
Секретаријат за друштвене делатности
Одељење за јавно здравље

Предмет: Обавештење

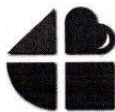
Дописом број XXV-993/25 од 08. децембра 2025. године, тражено је обавештење о усклађеном Нацрту Програма на:

- Анализу здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе на територији града Крагујевца,
- Контролу здравствене безбедности хране са градских тржница,
- Контролу квалитета воде за пиће из јавних чесама,
- Контролу нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих,
- „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома”,
- Информације се, заштити се – Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца,
- Мобилизација и мотивација жена за одазивање на скрининг преглед у циљу раног откривања дојке,
- Синдром сагоревања на раду и утицај на ментално здравље у популацији радноактивног становништва града Крагујевца.

Градска управа за финансије и јавне набавке обавештава вас да су, Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026. годину („Службени лист града Крагујевца”, број 24/25), у оквиру раздела 6 – Градска управа за друштвене делатности, програм 12 – Здравствена заштита, програмска активност 12.1 – Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, функција 740 – Услуге јавног здравства, број апропријације 94, економска класификација 424 – Специјализоване услуге планирања средстава у износу од 13.000.000 динара.

На основу наведеног, обавештавамо вас да је Нацрт Програма распореда средстава усклађен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026. годину („Службени лист града Крагујевца”, број 24/25).

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Датум Date 02.12.2025.

Наш знак/Our ref 01-7343

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА
ЗА ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ, ОПШТЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
ПИСАРНИЦА

Примљено: 02-12-2025

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
XV				

XV-01-301/25
2.12.2025.
Крагујевац

ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

ПРОГРАМ

**ИНФОРМИШИ СЕ, ЗАШТИТИ СЕ – ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ И
ЕДУКАЦИЈЕ О ХПВ ИНФЕКЦИЈИ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА
КРАГУЈЕВЦА**

У Крагујевцу,
31.10.2025.

ВД Директора ИЗЈЗ Крагујевац
Проф. др Снежана Радовановић

Снежана Радовановић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

УВОД

Хумани папилома вирус (ХПВ) је један од најраспрострањенијих вируса који инфицирају људску популацију. То је мали вирус без омотача, садржи дволанчану кружну ДНК и припада породици *Papillomaviridae*. Вирус инфицира епителне ћелије коже и слузокожа и има изразиту склоност ка аногениталној и орофарингеалној регији. До сада је идентификовано више од 200 генотипова ХПВ-а, од којих приближно 40 инфицира епител аногениталне и орофарингеалне регије. На основу њиховог онкогеног потенцијала, ХПВ генотипови се деле на:

- нискоризичне (неонкогене) типове, као што су ХПВ 6, 11, 42, 43 и 44, који углавном изазивају бенигне промене попут гениталних брадавица (*condylomata acuminata*) или папилома ларинкса; и
- високоризичне (онкогене) типове, као што су ХПВ 16, 18, 31, 33, 35, 45, 52 и 58, који су етиолошки повезани са развојем преканцерозних и канцерозних лезија, пре свега грлића материце, али и вагине, вулве, ануса, пениса и појединих региона усне шупљине и ждрела.

Природни ток инфекције започиње улазом вируса у базалне ћелије епитела преко микролезија или оштећења коже и слузокоже. Већина инфекција је транзиторна, односно краткотрајна и асимптоматска, у 90 % случајева организам елиминише вирус у року од једне до две године без трајних последица. Међутим, код мањег броја особа долази до перзистенције вируса, посебно типова високог ризика, што представља предуслов за развој цервикалних интраепителних неоплазија (CIN) и, потенцијално, инвазивног карцинома.

Инфекција ХПВ-ом представља најчешћу вирусну инфекцију која се преноси интимним контактом у људској популацији. Процењује се да ће више од 80% сексуално активних особа током живота бити изложено неком типу ХПВ-а. Иако је инфекција најчешћа у младој животној доби (између 18. и 25. године), вирус се може детектовати и у старијим узрасним групама, што је повезано са перзистенцијом или реинфекцијом. Поновна појава инфекције у средњем добу може бити последица реактивације латентног вируса у условима смањеног имунског надзора.

Клиничке манифестације ХПВ инфекције крећу се у широком распону, од пролазних субклиничких инфекција, преко бенигну промена (гениталне брадавице, папиломи), до преканцерозних и канцерозних лезија. Тип вируса, место инфекције, имунски статус домаћина и присуство кофактора као што су пушење, хроничне инфекције, хормонски фактори, имуносупресија или дуготрајна употреба контрацептива значајно утичу на исход инфекције.

ХПВ се сматра најчешћим инфективним узрочником карцинома у људској популацији. Процењује се да је одговоран за приближно 5% свих малигнитета на глобалном нивоу. Сваке године, око 57.000 случајева карцинома код жена и 60.000 случајева код мушкараца може се приписати инфекцији ХПВ-ом. Осим карцинома грлића материце, ХПВ је етиолошки повезан

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

са карциномима ануса, пениса, вагине, вулве и појединим туморима усне дупље и ждрела, што га чини једним од најзначајнијих онкогених вируса у медицини.

Најважнији клинички исход ХПВ инфекције је карцином грлића материце, који је у преко 99% случајева повезан са високоризичним генотиповима, најчешће типовима 16 и 18. У Србији, овај карцином заузима друго место по учесталости међу малигним болестима код жена узраста 15–44 године. Према подацима Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, годишње се региструје више од 1.200 новооболелих и око 500 смртних исхода. Посебно забрињава тренд померања старосне структуре оболелих ка млађим узрастима.

Иако скрининг Папа тестом и ХПВ-ДНК тестирање омогућавају рано откривање и лечење преканцерозних промена, кључни напредак у превенцији представља увођење вакцинације против ХПВ-а. Прве вакцине против ХПВ-а развијене су почетком 21. века применом савремене биотехнолошке платформе која омогућава стварање снажног имунског одговора без ризика од инфекције.

Тренутно су у свету регистроване три профилаксе вакцине:

1. Cervarix® (двовалентна, типови 16 и 18),
2. Gardasil® (четворовалентна, типови 6, 11, 16, 18),
3. Gardasil®9 (деветовалентна, типови 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 и 58).

Деветовалентна вакцина Gardasil®9, која је одобрена у Европи 2015. године, данас представља златни стандард у имунизацији јер обезбеђује заштиту од приближно 90% типова ХПВ-а који изазивају карциноме грлића материце и гениталне брадавице.

Највећа ефикасност вакцинације постиже се када се примени пре првог сексуалног контакта, у узрасту између 9 и 14 година, јер имунски систем у том периоду реагује најинтензивније и јер се смањује ризик од претходне изложености вирусу. За особе које започињу вакцинацију пре навршене 15. године препоручују се две дозе у размаку од шест месеци, док старији или имуносупресивни појединци примају три дозе у шеми 0 – 2 – 6 месеци.

Клиничка испитивања и дугорочне студије потврдиле су изузетну имуногеност, ефикасност и безбедност ових вакцина. Преко 99% вакцинисаних особа развија адекватан титар неутралишућих антитела, који се одржавају најмање десет година након имунизације. Најчешће нежељене реакције су благе и пролазне, као што су бол, црвенило или оток на месту апликације и блага системска малаксалост. Озбиљније реакције су изузетно ретке, а веза између вакцинације и озбиљних системских поремећаја није потврђена.

Иако вакцинација значајно смањује ризик од инфекције и преанцерозних лезија, она не елиминисе потребу за редовним скринингом. Најбоље резултате у смањењу морбидитета и mortalитета даје комбиновани приступ: редовни гинеколошки прегледи уз цитолошки и молекуларни скрининг, у комбинацији са благовременом имунизацијом циљних група.

Иако је карцином грлића материце у великој мери превентабилна болест, он и даље представља значајан узрок морбидитета и mortalитета међу женама у Србији. Главни разлози за то су недовољна информисаност становништва, ограничена укљученост у скрининг програме

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

и низак обухват вакцинацијом против ХПВ-а. Упркос томе што је вакцина Gardasil®9 од 2022. године уврштена на листу вакцина које се у Србији обезбеђују о трошку Републичког фонда за здравствено осигурање за девојчице и дечаке узраста од 9 до 19 година, обухват циљне популације је и даље испод пожељног нивоа, нарочито у мањим срединама.

Полазећи од наведених чињеница, овај пројекат има за циљ не само да унапреди знање, ставове и информисаност родитеља, деце школског узраста и студентске популације о значају имунизације против ХПВ-а, већ и да доприноси реалном сагледавању епидемиолошке слике инфекције у популацији. Пројекат подразумева испитивање учесталости и преваленце ХПВ инфекције, као и дистрибуцију појединачних генотипова вируса, са посебним освртом на типове који су обухваћени вакцинацијом и оне који то још увек нису.

На основу добијених резултата, циљ је да се јасно дефинишу приоритети у превенцији и јавноздравственом деловању. За генотипове ХПВ вируса који су обухваћени вакцинацијом, акценат ће бити на унапређењу имунизације и подизању нивоа здравствене информисаности у циљној популацији. С друге стране, за генотипове ХПВ-а који нису обухваћени постојећим вакцинама, неопходно је јачање мера секундарне превенције, промоција скрининга и раног откривања инфекције, као и развој и спровођење смерница за безбедно понашање и смањење ризика од преноса вируса. Таквим приступом, који обједињује истраживачки, превентивни и едукативни аспект, пројекат доприноси стварању целовите стратегије за смањење учесталости и последица обољења индукованих ХПВ вирусом и унапређење репродуктивног здравља младих у Србији.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ: Сагледати епидемиолошке карактеристике ХПВ инфекција у популацији жена на територији Града Крагујевца у периоду 2018–2023. године, идентификовати најзаступљеније генотипове и њихову усклађеност са типовима обухваћеним вакцинама, те кроз резултате истраживања унапредити јавноздравствене мере, програм имунизације и ниво здравствене информисаности становништва.

Специфични циљеви:

1. Утврдити годишњу и укупну преваленцију ХПВ инфекција у периоду 2018–2023. године, са приказом расподеле по старосним групама и заступљеним генотиповима.
2. Одредити заступљеност високоризичних и нискоризичних типова ХПВ-а, са посебним освртом на присуство генотипова укључених у деветовалентну вакцину (Gardasil 9®).
3. Креирати базу за континуирано праћење циркулишућих ХПВ типова на територији Града Крагујевца и израдити сажет извештај са препорукама за здравствене и образовне институције у циљу унапређења програма вакцинације и скрининга.

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

4. Подићи ниво информисаности становништва, посебно младих, о ХПВ инфекцијама, њиховој превенцији и значају имунизације, путем организованих здравствено-васпитних активности и директне комуникације са грађанима.
5. Успоставити трајну сарадњу између здравствених установа, образовних институција и локалне самоуправе у циљу интеграције вакцинације и превентивних програма у редовне школске активности и јавноздравствене планове.

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2026.

годину:

1. Спровести систематизацију постојећих података из лабораторијске базе PCR анализа ХПВ инфекција за период 2018–2023. године и припремити аналитички оквир за статистичку обраду.
2. Обрадити и анализирати резултате ради утврђивања преваленције, дистрибуције генотипова и заступљености типова обухваћених вакцинацијом, уз израду стручног извештаја са препорукама за јавноздравствене институције.
3. Организовати јавну трибину и серију предавања у свим средњим школама у Крагујевцу са циљем подизања здравствене информисаности младих и промовисања имунизације против ХПВ-а.
4. Спровести кампању у сарадњи са локалним медијима, као и израдити информативне материјале (флајере, постере, дигиталне инфографике) ради ширења поузданих информација о ХПВ вакцинацији.
5. Сагледати ефекте спроведених активности путем анкетних упитника и израдити завршни извештај са препорукама за унапређење локалних јавноздравствених програма у области превенције ХПВ инфекција.

МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Реализација програма заснива се на комбинованом истраживачко-интервенционом приступу, који обједињује епидемиолошку анализу лабораторијских података и здравствено-васпитне активности у заједници.

1. Аналитичко-истраживачки део

- Спроводи се ретроспективна дескриптивно-аналитичка студија на бази резултата PCR генотипизације ХПВ инфекција код жена тестираних у Институту за јавно здравље Крагујевац у периоду 2018–2023. године.

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

- Податке ће чинити резултати високоризичних (HR) и нискоризичних (LR) типова ХПВ-а, класификовани по годинама, старосним групама и вакциналним категоријама.
- Извршиће се анализа трендова преваленције и процена покривености постојећом деветовалентном вакцином.

2. Интервенциони део

- Спроводи се здравствено-васпитна интервенција у заједници кроз комуникацијске, едукативне и организационе стратегије.
- Биће реализована јавна трибина, серија предавања и радионица у свим средњим школама у Крагујевцу, као и кампања у локалним медијима и на друштвеним мрежама.
- Активности су усмерене на подизање свести, јачање здравствене информисаности и повећање обухвата вакцинацијом.

3. Методе рада

- Активности ће се спроводити кроз предавања, радионице, интерактивне презентације и јавне трибине прилагођене циљним групама (ученици, родитељи, наставници и шира јавност).
- Ефекат интервенције биће процењен путем анкетних упитника пре и после активности, као и анализом статистичких показатеља досега медијске кампање.

4. Етички и безбедносни аспекти

- Сви лабораторијски подаци користе се у анонимном облику, без могућности идентификације пацијената.
- У анкетним истраживањима у школама учешће је добровољно и анонимно, уз сагласност институција.

Индикатори који ће се пратити:

1. Спроведена јавноздравствена кампања на тему превенције ХПВ инфекција – 1
2. Израђени и дистрибуирани едукативни материјали (флајери, постери, дигиталне инфографике) – 1 комплет
3. Организована јавна трибина – 1
4. Одржана едукативна предавања и радионице у школама – најмање 5
5. Спроведене медијске активности (ТВ, радио, друштвене мреже) – најмање 3

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

6. Број едукованих ученика и младих у школама и локалној заједници – најмање 400
7. Број едукованих родитеља и наставника – најмање 150
8. Израђен завршни аналитички извештај са препорукама за унапређење имунизације – 1
9. Повећање нивоа знања о ХПВ вакцинацији међу испитаницима за најмање 10% (анкетна процена пре/после).

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Повећање нивоа знања и здравствене информисаности код младих, родитеља, студената и просветних радника о ХПВ инфекцијама, начинима преноса, мерама превенције и значају имунизације;
- Повећање обухвата вакцинацијом против ХПВ-а у циљној популацији као резултат боље информисаности и позитивнијих ставова према имунизацији;
- Унапређење програма скрининга и превенције карцинома грлића материце кроз сарадњу здравствених установа и локалне заједнице;
- Јачање капацитета здравственог система за праћење циркулишућих ХПВ генотипова и планирање превентивних мера заснованих на реалним подацима;
- Креирање и одржавање базе података о заступљености ХПВ типова на територији Града Крагујевца, што ће омогућити континуирано праћење трендова;
- Развој здравствено-васпитних активности усмерених на промоцију и очување сексуалног и репродуктивног здравља младих;
- Успостављање трајне сарадње између здравствених, образовних и локалних институција у циљу интеграције превентивних активности у редовне програме јавног здравља.

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

Потенцијални ризици:

- Недовољан одазив циљних група услед предрасуда о вакцинацији, ограниченог приступа информацијама или ниског нивоа здравствене информисаности
- Недовољна подршка медија и локалних институција и ограничен досег кампање на друштвеним мрежама
- Кашњење у обезбеђивању или недовољан износ финансијских средстава за спровођење теренских, лабораторијских и едукативних активности
- Недовољна сарадња између здравствених, образовних и управних структура, што може утицати на обим и видљивост пројекта

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Начин превазилажења потенцијалних ризика:

- Интензивирање сарадње са школама, локалном самоуправом и медијима ради боље видљивости и подршке програму;
- Јачање мотивације циљних група кроз директну комуникацију, позитивне примере и укључивање младих у промотивне активности;
- Континуирано праћење буџета и благовремено обезбеђивање додатних финансијских и техничких ресурса;
- Боља координација међу здравственим, образовним и локалним институцијама ради осигурања ефикасне реализације програма.

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019)
- Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019)
- Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС”, бр. 45/2013 и 25/2019 - др. закон)
- Закон о забрани дикриминације („Сл. гласник РС”, бр. 22/2009)
- Закон о равноправности полова („Сл. гласник РС”, бр. 104/2009)
- Закон о јавном здрављу („Сл. гласник РС”, бр. 15/2016)
- Закон о поступку прекида трудноће у здравственој установи („Сл. гласник РС”, бр. 16/95 и 101/2005 - др. закон)
- Уредба о националном програму очувања и унапређења сексуалног и репродуктивног здравља грађана републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 120/2017)
- Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести („Сл. гласник РС”, број 22 од 30. марта 2009.)
- Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године
- Стратегија подстицања рађања („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018)
- Стратегија јавног здравља у Републици Србији 2018. – 2026. Године

Међународна регулатива

- Стратегија укључивања родне анализе и акције (2009),
- Конвенција о правима лица са инвалидитетом (2008),
- Конвенција о правима детета (1990),
- Конвенција о људским правима и биомедицини (1997)

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

- Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (2011).
- Политика „Здравље 2020”, усвојена 2012. године на 62. састанку Регионалног комитета СЗО
- Агенда одрживог развоја 2030 коју је усвојила Генерална скупштина УН 2015 и Циљеви одрживог развоја
- Глобална стратегија за здравље жена, деце и адолесцената (2016–2030)

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Обезбеђивање континуиране сарадње са партнерским институцијама, школама, медијима и локалном самоуправом ради дугорочне подршке превентивним активностима;
- Планирање и одређивање додатних финансијских средстава на локалном нивоу за наставак и проширење програма;
- Интегрисање превентивних и едукативних активности у редовне програме јавног здравља и школске здравствено-васпитне иницијативе ради континуитета деловања.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Опис активности	Износ за 2026. годину (у РСД)
Систематизација и анализа лабораторијских података (PCR резултати, генотипизација, статистичка обрада)	180 000,00
Израда аналитичког извештаја и препорука за јавноздравствене мере и програм имунизације	120 000,00
Организација јавних трибина, радионица и едукативних предавања у школама и локалној заједници	300 000,00
Израда и штампа информативних материјала (флајери, постери, дигиталне инфографике, брошура)	100 000,00
Стални трошкови реализације (логистика, административни и технички послови)	50.000,00
Укупно динара за Програм	750.000,00

Финансијска средства која се потражују од Скупштине Града Крагујевца за реализацију програмског задатка „**Информиши се, заштити се – Програм превенције и**

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

едукације о ХПВ инфекцији на територији Града Крагујевца “ у 2026. години,
износе 750.000,00 динара.

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

1. Специјалиста Микробиологије са паразитологијом – 1
2. Специјализант Медицинске микробиологије – 2
3. Медицинска сестра / здравствени техничар – 2

РУКОВОДИЛАЦ ПРОГРАМА

Руководилац програма је проф. др Дејан Баскић, специјалиста Микробиологије са паразитологијом.

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; ВД
Директора проф. др Снежана Радовановић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22